

Професійні сходи Олександра Ковальова

Нестримно летять роки! Покоління машиністів, що прийшло на залізницю юнаками в нелегкі 50-ті роки минулого століття, сьогодні вже за 70.

Так, це ми, разом із нашими наставниками, механіками, що повернулися із фронтів доріг, своєю працею піднімали з руїн паровозне господарство та інфраструктуру паровозних депо, ретельно доглядали старенькі паровики та старались провести кожен вантажний поїзд, збільшивши його вагу понад норму хоч би на 100 тонн.

Наші наставники навчали нас ошадливо витрачати вугілля, мастила та інші матеріали, пов'язані із експлуатацією паровозів. Серед цієї когорти юних помічників був і Олександр Ковальов, у майбутньому один із кращих машиністів локомотивного депо Чернівці.

Сашко виріс у багатодітній сім'ї дорожнього майстра Петра Ковальова. Його дитинство пройшло на бессарабській станції Януоци (тепер ст. Іванівці). До весни 1944-го року Бессарабія та Буковина були окуповані королівською Румунією. Отож місцеві мешканці могли працювати тільки на перегонах, утримуючи у справному стані колію. На паровози доступ буковинцям був заборонений. На цій станції навпроти будинку, де проживала сім'я Ковальових, знаходилася гідроколонка, з якої паровози набирали воду. Отже, всі поїзди зупинялись на станції для набору води.

Улітку 1941 року, коли розпочалась війна, через станцію щоденно проходили німецькі ешелони, зупиняючись, щоб поповнити паровозні тендери водою. Семирічний Сашко, сидячи на паркані, з цікавістю спостерігав, як машиніст, постукуючи молоточком, оглядав паровоз, а його помічники, бігаючи навкруг локомотива з маслянками, підмашували підшипники. Батько мріяв, що наймолодший син буде залізничником, але при окупантах він не міг працювати на паровозі.

Минуло три роки, тікаючи від наступу радянських військ, окупанти спішно підірвали колію, – відступали у напрямі на Чернівці, мобілізуючи з собою колійних робітників. У безвість пішов з ними і батько Олександра. Його подальша доля залишилась назавжди невідомою сім'ї. Не повернувся він із цих жажливих воєнних доріг.

Після звільнення Буковини вже у травні 1944 року старші брати Володимир та Анатолій були мобілізовані до Червоної армії. Через рік Анатолій повернувся з фронту інвалідом, втративши ногу в боях за Кінесберг.

Раптово від тифу помирає мати. Брат-інвалід залишається з наймолодшим Сашком, а в 1946 році на бессарабську землю прийшла ще одна біда – голод. В Іванівцях організували дитячий будинок, куди й потрапив Олександр і лише завдяки цьому вижив під час голоду. "Це були надзвичайно тяжкі роки, – згадує сьогодні Олександр Петрович, – чотири роки перебування в дитбудинку тяглися неймовірно довго". У серпні 1950 року він із групою однокласників – 16-річних хлопчаків приїхав до Чернівців, де їх зарахували на навчання в залізничне училище, в елітну групу – помічників машиніста паровоза.

Переживши 5 повоєнних років, залишившись без батьківської опіки, Олександр Ковальов з допомогою педагогів поринув у навчання, бо розумів, що іншого шляху в доросле життя у нього нема.

Він був кращим учнем училища і через два роки закінчив навчання з відзнакою. Його скерували на роботу в депо Кишинів. А вже у 1953-му доля занесла Олександра в Павлоградську об-

ласть Казахстану, де працював трактористом у радгоспі на безкрайніх степах цілинної землі.

І знову труднощі: брак елементарних побутових умов, життя у тимчасових бараках, нестерпна спека забирали останні сили. Була радість від першого вроженого урожаю в 1954 році. Усіх переполювала гордість, що їхня важка праця втілилась у високий урожай пшениці, бо хліб був потрібен країні понад усе.

Не встиг Олександр обжитись у цілинних краях, як черговим випробуванням на витривалість став для нього призов у Радянську армію. Стрілецький піхотний полк, що базувався на півдні Туркменії, проводив бойові навчання в пустельних пісках Кара-Куму, де 50-градусна спека виснажувала людей до знемоги. Після марш-кидків солдати пірнали в арики, ковтаючи брудну воду, незважаючи на серйозну небезпеку для здоров'я.

У цих нелюдських умовах військової служби Олександра Ковальова не покидала мрія повернутись на залізницю, на паровоз. П'ять років, прожитих на цілині та у війську виховали в ньому мужність, котра надалі допомагала йому долати нелегкі професійні сходи паровозної справи.

Демобілізувавшись, він приїхав у Чернівці, але не зміг влаштуватись у депо навіть поїзним кочегаром, бо штат був вщерть заповнений. Солдат Ковальов не розгубився, подався до Чернівецького відділення Кишинівської залізниці, а начальник відділку Іванов вирішив проблему за кілька хвилин – дав вказівку прийняти солдата на роботу в депо кочегаром паровоза.

Так у 1957 році Олександр Ковальов розпочав сходження професійними сходами від кочегара до класного машиніста тепловоза.

12 років він працював помічником машиніста паровоза. Сучасна молодь, працюючи на електровозах та тепловозах, майже нічого не знає про роботу паровозних бригад. Паровозний помічник машиніста забезпечував опалення, кидаючи лопатою вугілля в топку. Топити треба було так, щоб не закидати топку, а розсіюючи вугілля, забезпечувати його повноцінне згорання, внаслідок чого в котлі утворювався постійний тиск пари.

Більш прогресивні паровози серії "Л" мали вже механічні вуглеподавачі, якими керував помічник. Але й тут треба володіти відповідною майстерністю, щоб забезпечити парову машину

паровоза тиском водяної пари в 16 атмосфер. На паровозах "Л" Ковальов став віртуозом у процесі опалювання, забезпечуючи, окрім того, ще й значну економію вугілля на тягу поїздів.

Працюючи машиністом паровоза з 1969 року, Олександр Ковальов не мав жодних проблем на цій посаді завдяки неабиякому досвіду роботи, і з часом почав навчати молодих паровозників цій нелегкій справі.

На початку 70-х років Ковальов переходить на тепловоз, де упродовж 12 років сумлінно працює, утримуючи локомотиви у зразковому технічному та естетичному стані.

У ті роки на Львівській залізниці була надзвичайно напружена вантажна робота на всіх відділках. З Чернівецького вузла в ті часи відправлялось 12 і більше пар вантажних поїздів за добу, і це на одноколійній дільниці! У таких умовах треба було забезпечити безпеку руху. У депо була створена громадська рада з безпеки руху. Заступником голови цієї ради обрали машиніста Ковальова, який був надзвичайно вимогливим до дотримання вимог безпеки руху. Диспетчери знали: якщо поїзд веде Ковальов, то бачить всі недоліки на лінії. Власне, це й спонукало всіх працювати без порушень.

Громадська робота приносила йому душевну насолоду, бо ж прекрасно розумів, що безпека руху – це, насамперед, збереження вантажів, вагонів, локомотивів. Ця робота стала його повсякденною потребою.

За сумлінну працю на локомотивах Олександру Петровичу одному з перших у нашому депо присвоєно звання "Почесний ветеран праці", а в 1984 році він нагороджений знаком "За безпеку руху". Багато років його портрет прикрашав деповську Дошку пошани.

... Спливли дощовими хмарами дні, відцвіла молодість, пролетіли роки буремної трудової звитяги, залишивши в наших серцях тривожні спогади про нелегкі часи нашої юності, але ніколи не забудеться Олександру Ковальову та багатьом його друзям-ветеранам відчуття приємної втоми після вдалого рейсу, задоволення від досконало виконаної роботи і смак життя, сповненого гідної праці.

**Дмитро ЛЕВИЦЬКИЙ,
колишній машиніст
м. Чернівці**

Потрібна ваша допомога

В Управлінні МВС України на Львівській залізниці проходить службу інспектор патрульної служби взводу патрульної служби при управлінні, прапорщик міліції Андрій Шевчук 1980 р. н. Під час проходження медичного огляду медики виявили у Андрія Шевчука тяжку форму захворювання. Лікування цієї хвороби потребує значних матеріальних коштів, яких в родині співробітника управління нема.

У зв'язку із цим керівництво Управління МВС України на Львівській залізниці звертається до усіх небайдужих із проханням допомогти одужати Андрію Шевчуку.

Кожен, хто побажає надати благодійну допомогу, може перерахувати кошти на такий розрахунковий рахунок: **Філія Львівського міського відділення №6319/0108 Ощадного банку України для здійснення перерахувань;**

**МФО – 385048;
ЗКПО – 02762530;
р/р – 2909290009;
р/р – 6110790017 – комісійна винагорода;
№ рахунку 59995;
№ заробітної картки
6762466773960859.
Заздалегідь вдячні за допомогу.**

Àèñòàâà, ÿèà ââîî ñèî î àèð° äóøó

За минулий навчальний рік студенти факультету Львівської філії Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту ім. ак. Лазаряна переглянули 6 вистав у різних театрах Львова. А в новому навчальному році вже вдруге ми завітали до Львівського муніципального театру. Чому саме туди? Є декілька секретів.

По-перше, треба було підняти "бойовий" дух першокурсникам, що готували представлення своєї спеціальності на традиційному для Львівської філії концерті до Дня студента, який через епідемію довелося перенести на другий семестр.

По-друге, це – спільне рішення оновленого профкому студентів та деканату. А секрет тут у тісній співпраці новообраної голови профкому та деканату. Досвід, який вже є за плечима асистента кафедри "Транспортні технології" Юлії Германюк, – багатий. Навчаючись у Львівській філії ДНУЗТ, вона вже очолювала студентську профспілку, була членом Молодіжної ради Львівської залізниці. Саме цей період відзначався найбільшою активністю профкому. Колишні студенти згадують прекрасні часи – конкурс краси "Міс ЛФ – 2005", проведений з модельною агенцією OK's models; спільні з ЛТЗТ, ВПУ-52, ПТУ-1 концерти; краєзнавчі поїздки до Києва, Дніпропетровська, Крехова; постійні екскурсії Львовом. Саме тоді львів'яни гомоніли про команду КВК "Ла-Фа", учасники якої і зараз "жартують" на всіх залізницях України. Сподіваюся, що відродження

почалося.

Третій секрет простіший. Щоб співбесіди кураторів груп із студентами про попередження правопорушень та антисоціальних явищ не були надто "сухими" та формальними, ми разом ідемо до театру. Постійним глядачем є Юлія Генріхівна Соболевська, яку неодноразово визнавали кращим куратором філії.

1 грудня "День порозуміння з ВІЛ-позитивними людьми". То ж і цей похід був повчальним. І вистава "Білий ангел з чорними крилами" була обрана саме для студентів, бо краще пережити емоції акторів, аніж самому шукати вихід із життєвого тупика.

"Це може статися з будь-ким, тільки не зі мною!" "Хто вважає, що проблема ВІЛ-інфікованих людей вас не стосується?" З такими запитаннями звернулася до нас зі сцени перед виставою Олена Шервченко – психолог Львівського обласного центру профілактики та боротьби зі СНІДом.

Не всі студенти спочатку серйозно сприйняли слова психолога, а надто – запрошення прийти і здати тест на ВІЛ. Але за кілька хвилин вщухли "гі-гі" та "га-га". Ця статистика нашого життя – сумна. Дай, Боже, нам не забувати про ВІЛ-позитивних людей і розуміти їх.

А потім почалася вистава. Не раз я чув хороші слова про режисера-постановника вистави "Білий ангел з чорними крилами" Людмилу Колосович – заслужену артистку України, художнього керівника театру. Тепер випала нагода побачити її роботу. Дві дії студенти сиділи мовчки. Хотілося, щоб вони і на лекціях так уважно слухали. Деякі, навіть у антракті не виходили з зали.

Важко передати словами, як чудово зіграла роль Ніни Віл (прізвище символічне!) молода талановита артистка Іванна-Марія Кіт.

За сценарієм цю 18-ти річну дівчину згвалтували у під'їзді. Два зданих аналізи дають ВІЛ-позитивний результат. Третій результат повинен бути після дня народження Ніни. Можливо, останнього, бо дівчина має намір вчинити самогубство... А в неї є мрія – написати бестселер. Вікинутися Ніні з вікна завадила молодша сестра. Але жменя пігулок і алкоголь робить свою справу...

А про це снівся Ніні Віл сон, який ніхто не міг і не хотів розтлумачити. Кому потрібні дівочі сні? До неї приходив ангел, у якого були чорні крила. Двічі снівся. Вдруге, у ту останню мить, коли Ніну рятує молодий лікар, який має на руках третій – "негативний" результат. Ангел обіцяв бути завжди з нею. Але крила були чорними...

І от актори вийшли на авансцену... Склали у символічну петельку червоні стрічки... Запалили свічки...

Зал аплодував стоячи. Сльози радості на очах. Вдячні глядачі і щасливі актори. Щасливі, бо почуті! Раді, бо лунають овації на їхню адресу! Якщо хочете пережити це диво, подивіться виставу "Білий ангел з чорними крилами".

І на завершення, як заступник декана факультету з виховної роботи, відкрию останній секрет. Мені особливо приємно відзначити, що майбутні залізничники – сьогоднішні студенти – гідно зустрічають виклик високого мистецтва, ім'я якому Театр!

Микола БАБ'ЯК